

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

1 december 2016

VOORSTEL

tot instelling van een parlementaire onderzoekscommissie die ermee wordt belast onderzoek te voeren naar de instigatie en naar de omstandigheden die hebben geleid tot de aanneming van de wet van 14 april 2011 houdende diverse bepalingen, tot de op 17 juni 2011 doorgevoerde minnelijke schikking in strafzaken en de bekrachtiging ervan door het hof van beroep te Brussel en tot de aanneming van de herstelwet van 11 juli 2011 tot wijziging van de artikelen 216*bis* en 216*ter* van het Wetboek van strafvordering, alsmede ter zake de politieke verantwoordelijkheden te bepalen

AMENDEMENTEN

ingediend in plenaire vergadering

Zie:

Doc 54 2179/ (2016/2017):

- 001: Voorstel van de heren Maingain, Gilkinet, Massin, Delpérée, Van der Maelen, Van Hees en Van Hecke.
- 002: Amendementen.
- 003: Verslag.
- 004: Tekst aangenomen door de commissie.

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

1er décembre 2016

PROPOSITION

visant à instituer une commission d'enquête parlementaire chargée d'enquêter sur les incitations et circonstances ayant conduit à l'adoption de la loi du 14 avril 2011 portant des dispositions diverses, à la transaction pénale intervenue le 17 juin 2011 et sa validation par la Cour d'appel de Bruxelles, à l'adoption de la loi réparatrice du 11 juillet 2011 modifiant les articles 216*bis* et 216*ter* du Code d'instruction criminelle, et de déterminer les responsabilités politiques

AMENDEMENTS

déposés en séance plénière

Voir:

Doc 54 2179/ (2016/2017):

- 001: Proposition de MM. Maingain, Gilkinet, Massin, Delpérée, Van der Maelen, Van Hees et Van Hecke.
- 002: Amendements.
- 003: Rapport.
- 004: Texte adopté par la commission.

Nr. 6 VAN DE HEREN HEDEBOUW EN VAN HEES

Art. 4

Dit artikel aanvullen met het volgende lid:

“De commissie telt bovendien één niet-stemgerechtigd lid per niet-erkende fractie die niet in de commissie vertegenwoordigd is.”

VERANTWOORDING

Er zij op gewezen dat de Kamer zelf de regels voor deelname aan de onderzoekscommissies bepaalt, dat die regels meermaals anders zijn ingevuld naargelang van de situatie, met een deelnemersaantal tussen 7 en 23, dat er al onderzoekscommissies zijn geweest die werden uitgebreid tot partijen zonder erkende fractie, en, ten slotte, dat de onderzoekscommissie zwaarwichtige feiten moet onderzoeken, waarbij het zaak is volledige klaarheid te brengen en daadwerkelijke antwoorden aan te reiken op alle mogelijke vragen. Om al die redenen stellen de indieners dat het uit een democratisch oogpunt essentieel is dat alle in de Kamer vertegenwoordigde partijen kunnen deelnemen aan deze commissie, die ermee wordt belast volledige klaarheid te brengen over de instigatie en de omstandigheden die hebben geleid tot de aanneming van de wet op de minnelijke schikking in strafzaken. Meer bepaald moet worden ingezoomd op de scheiding der machten en de mogelijke risicovolle verstrengelingen tussen leden van regeringspartijen en de zakenwereld.

Deze commissie mag geen doofpotoperatie worden. Er is geen enkele reden om kleine partijen erbuiten te houden. Aldus zou integendeel een totaal verkeerd signaal worden gegeven. De onderzoekscommissie heeft immers tot doel praktijken tegen het licht te houden die indruisen tegen de democratische regels. Oorspronkelijk was erin voorzien dat van elke niet-erkende fractie één lid aan de onderzoekscommissie zou kunnen deelnemen, zonder stemrecht; wij stellen voor die bepaling opnieuw in de tekst op te nemen.

N° 6 DE MM. HEDEBOUW ET VAN HEES

Art. 4

Compléter cet article par l'alinéa suivant:

“La commission comprend, en outre, un membre, sans voix délibérative, de chaque groupe non reconnu non représenté au sein de la commission.”

JUSTIFICATION

Étant donné que la Chambre fixe elle-même les règles de participation aux commissions d'enquête, que celles-ci ont variées à de nombreuses reprises en fonction de la situation avec un nombre de participants qui a été de 7 à 23, étant donné qu'il y a des précédents de commissions d'enquête élargies à des partis n'ayant pas de groupe politique reconnu, et enfin étant donné la gravité des faits sur lesquels la commission parlementaire doit enquêter et qu'il s'agit d'assurer une totale transparence et des réponses effectives à toutes les questions qui se posent, nous considérons que c'est un enjeu démocratique et essentiel que tous les partis représentés à la Chambre puissent participer à cette commission chargée de faire toute la lumière sur les incitations et circonstances ayant conduit à l'adoption de la loi sur la transaction pénale, et notamment sur la séparation des pouvoirs ainsi que les liaisons potentiellement dangereuses entre des membres de partis de la majorité et le monde des affaires.

Cette commission ne peut pas devenir une opération oubliée, il n'y a aucune raison d'en exclure les petits partis. C'est au contraire un très mauvais signal alors que la Commission d'enquête a précisément pour but d'enquêter sur des pratiques contraires au respect des règles démocratiques. Nous proposons de ré-introduire la disposition initialement prévue dans le texte qui rend possible la participation d'un membre, sans voix délibérative, de chaque groupe non reconnu.

Raoul HEDEBOUW (PTB-GO!)
Marco VAN HEES (PTB-GO!)

Nr. 7 VAN MEVROUW PAS

Art. 4

Tussen het eerste en het tweede lid, het volgende lid invoegen:

“Daarnaast maakt van de commissie deel uit één niet-stemrechtig lid per niet-erkende fractie die met toepassing van het eerste lid in de commissie niet vertegenwoordigd is.”

VERANTWOORDING

De huidige voorgestelde samenstelling van deze onderzoekscommissie waarborgt niet dat alle politieke fracties die in dit parlement zijn vertegenwoordigd er deel van zullen uitmaken. Dat lijkt de indiener van dit amendement niet wenselijk. Vandaar dat wij voorstellen om de samenstelling van de commissie uit te breiden op zodanige wijze dat alle in de Kamer vertegenwoordigde politieke fracties minstens met één lid in de onderzoekscommissie vertegenwoordigd zullen zijn en de werkzaamheden ervan zullen kunnen volgen. Wel beschikken de leden die niet volgens het beginsel van de evenredige vertegenwoordiging in de commissie vertegenwoordigd zullen zijn, niet over stemrecht.

Barbara PAS (VB)

N° 7 DE MME PAS

Art. 4

Entre les alinéas 1er et 2, insérer l’alinéa suivant:

“La commission comprend, en outre, un membre, sans voix délibérative, de chaque groupe non reconnu non représenté au sein de la commission en application de l’alinéa 1er.”

JUSTIFICATION

La composition actuellement proposée de la commission d’enquête ne garantit pas que tous les groupes politiques qui sont représentés au parlement en fassent partie. Nous estimons qu’une telle situation n’est pas souhaitable. Nous proposons dès lors d’étendre la composition de la commission de telle sorte qu’au moins un membre de tous les groupes politiques représentés à la Chambre siège dans la commission d’enquête et puisse suivre ses travaux. Toutefois, les membres qui ne siègent pas dans la commission conformément à la règle de la représentation proportionnelle ne disposent pas d’une voix délibérative.

Nr. 8 VAN DE HEER **MAINGAIN c.s.**
(in hoofdorde)

Art. 4

Dit artikel aanvullen met het volgende lid:

“De commissie telt bovendien één niet-stemgerechtigd lid per erkende fractie die met toepassing van het eerste lid niet in de commissie is vertegenwoordigd.”.

VERANTWOORDING

Ongeacht hun fractie hebben alle volksvertegenwoordigers dezelfde constitutionele rechten. Overigens is in de wet van 3 mei 1880 op het parlementair onderzoek het beginsel vervat dat alle volksvertegenwoordigers aan alle commissievergaderingen kunnen deelnemen.

N° 8 DE M. **MAINGAIN ET CONSORTS**
(à titre principal)

Art. 4

Compléter cet article par l’alinéa suivant:

“La commission comprend, en outre, un membre, sans voix délibérative, de chaque groupe reconnu non représenté au sein de la commission par application de l’alinéa 1er.”.

JUSTIFICATION

Tous les députés ont les mêmes droits constitutionnels, quel que soit leur groupe. La loi du 3 mai 1880 sur les enquêtes parlementaires a d’ailleurs posé le principe selon lequel tous les députés peuvent assister à toutes les réunions des commissions.

Olivier MAINGAIN (DéFI)
Laurette ONKELINX (PS)
Véronique CAPRASSE (DéFI)

Nr. 9 VAN DE HEER **MAINGAIN c.s.**
(in bijkomende orde)

Art. 3

Dit artikel aanvullen met het volgende lid:

“De eerste ondertekenaar van het voorstel tot instelling van de parlementaire onderzoekscommissie is lid van de commissie, met raadgevende stem.”.

VERANTWOORDING

Het is onlogisch dat het parlamentslid dat het initiatief heeft genomen tot de indiening van het voorstel tot oprichting van een parlementaire onderzoekscommissie – en waarover in de Conferentie van voorzitters een ruime consensus ontstond – niet actief aan de werkzaamheden van die commissie kan deelnemen, en aldus ook niet aan de uitoefening van de democratische controle waarvan dat lid de initiatiefnemer is.

In juni 1985 heeft mevrouw Antoinette Spaak het initiatief genomen tot de oprichting van een onderzoekscommissie belast met het onderzoek naar de oorzaken, de omstandigheden en de lessen die moeten worden getrokken uit de tragische gebeurtenissen die zich op woensdag 29 mei 1985 tijdens de voetbalwedstrijd Liverpool-Juventus Turijn hebben voorgedaan (de “Heizelcommissie”). Zij mocht toen wel aan de werkzaamheden van de parlementaire onderzoekscommissie deelnemen; zij mocht onder meer vragen stellen en opmerkingen maken tijdens de hoorzittingen met de getuigen, en dat bij beslissing van de voorzitter van die commissie, de heer Robert Collignon.

In die periode werd de samenstelling van de commissies niet bepaald in de tekst van het voorstel. De samenstelling was het resultaat van het politiek akkoord dat bij de installatie van de commissie werd bereikt.

Thans moet worden voorzien in de samenstelling van de commissie vóór de instelling ervan. Het is bijgevolg noodzakelijk in de tekst van het voorstel een mechanisme op te nemen om de initiatiefnemer bij de zaak te betrekken, zoals destijds is gedaan, toen mevrouw Spaak werd betrokken bij de werkzaamheden van de parlementaire commissie belast met het onderzoek naar het Heizeldrama.

N° 9 DE M. **MAINGAIN ET CONSORTS**
(à titre subsidiaire)

Art. 3

Compléter cet article par l’alinéa suivant:

“Est membre de la commission, avec voix consultative, le premier signataire de la proposition visant à instituer la commission d’enquête parlementaire.”.

JUSTIFICATION

Il est illogique que le parlementaire qui a pris l’initiative de proposer l’institution d’une commission d’enquête parlementaire – et qui a obtenu une large consensus au sein de la conférence des présidents – ne puisse pas y participer de manière active et participer ainsi à l’exercice d’un contrôle démocratique dont il est l’initiateur.

En juin 1985, madame Antoinette Spaak, qui avait pris l’initiative de proposer l’institution d’une commission d’enquête chargée d’examiner les causes, les circonstances et les leçons à tirer des événements tragiques qui se sont déroulés lors de la rencontre de football FC Liverpool-Juventus de Turin le mercredi 29 mai 1985 (“commission Heysel”) a été admise à participer à cette commission d’enquête parlementaire, en ce compris pour intervenir par voie de questions ou d’observations lors des auditions des témoins, et ce par décision du président de la commission, M. Robert Collignon.

A l’époque, la composition des commissions n’était pas prévue dans le texte de la proposition mais résultait d’un accord politique constaté au moment de l’installation de la commission.

Aujourd’hui, la composition de la commission doit être prévue avant son institution. Par conséquent, il est nécessaire de prévoir dans le texte de la proposition un mécanisme d’association tel que celui a été mis en œuvre, à l’époque, pour associer Mme Spaak aux travaux de la commission d’enquête parlementaire “Heysel”.

Olivier MAINGAIN (DéFI)
Laurette ONKELINX (PS)
Véronique CAPRASSE (DéFI)

Nr. 10 VAN DE HEER **MAINGAIN c.s.**

Art. 6

Dit artikel aanvullen met het volgende lid:

“Als de commissie met gesloten deuren vergadert, heeft elk lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers het recht om aan de vergadering deel te nemen.”.

VERANTWOORDING

Ieder parlamentslid behoudt zijn volle rechten, zowel in plenaire vergadering als voor zittingen met gesloten deuren van de parlementaire onderzoekscommissie.

N° 10 DE M. **MAINGAIN ET CONSORTS**

Art. 6

Compléter cet article par l’alinéa suivant:

“Si la commission se réunit à huis clos, chaque membre de la Chambre des représentants a le droit de participer à la séance.”.

JUSTIFICATION

Pour présenter la plénitude des droits de chaque parlementaire, tant pour les séances publiques que pour les séances à huis clos de la commission d’enquête parlementaire.

Olivier MAINGAIN (DéFI)
Laurette ONKELINX (PS)
Véronique CAPRASSE (DéFI)